

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

**Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji**

oraz

Komisji Ustawodawczej

Nr posiedzenia: 15

Nr posiedzenia: 20

Data posiedzenia: 8 marca 2012 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Ustawodawczej senator Piotr Zientarski.

- Porządek posiedzenia:**
1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 41, przedstawiciel wnioskodawców senator Andrzej Matusiewicz).
 2. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 38, przedstawiciel wnioskodawców senator Bohdan Paszkowski).
 3. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (druk senacki nr 39, przedstawiciel wnioskodawców senator Piotr Wach).
 4. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (druk senacki nr 44, przedstawiciel wnioskodawców senator Tadeusz Kopec).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Ustawodawczej: Witold Gintowt-Dziewałtowski, Helena Hatka, Tadeusz Kopec, Andrzej Matusiewicz, Bohdan Paszkowski, Leszek Piechota, Grażyna Sztark, Piotr Wach, Piotr Zientarski, senatorowie członkowie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji: Bohdan Paszkowski, Józef Pinior, Aleksander Pocij, Jan Rulewski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Finansów:
 - główny specjalista w Departamencie Prawnym Alicja Michalska,
 - główny specjalista w Wydziale Obrony Narodowej, Służb Specjalnych i Współpracy Międzynarodowej Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Celina Kaźmierowicz,
 - Agencja Wywiadu:
 - naczelnik Samodzielnego Wydziału Prawnego Jacek Mirgos,
 - prawnik z Samodzielnego Wydziału Prawnego Barbara Bober,
 - Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawa Karnego Tomasz Darkowski,
 - prokurator w Departamencie Prawa Karnego Anna Romanowicz,
 - główny specjalista, sędzia w Departamencie Prawa Karnego Piotr Kula,
 - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - główny specjalista ds. legislacji w Departamencie Prawnym Bożena Lenart,
 - Komisja Nadzoru Finansowego:
 - ekspert w Departamencie Prawnym Sławomir Peszkowski,
 - Helsińska Fundacja Praw Człowieka:
 - koordynator programu „Monitoring procesu legislacyjnego w

- obszarze wymiaru sprawiedliwości” dr Artur Pietryka,
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:
 - zastępca szefa płk Jacek Mąka,
 - dyrektor Biura Prawnego Kazimierz Mordaszewski,
 - legislator w Biurze Prawnym Piotr Burczaniuk,
 - Centralne Biuro Antykorupcyjne:
 - zastępca szefa Maciej Klepacz,
 - dyrektor Biura Prawnego Łukasz Filipiak,
 - pracownicy Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu: Beata Mandylis, Katarzyna Konieczko, Marek Jarentowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Projekt ustawy przedstawił reprezentant wnioskodawców senator Andrzej Matusiewicz. Przypomniął, że trybunał orzekł, iż art. 632 pkt 2 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie, w jakim w razie umorzenia postępowania karnego z powodu śmierci oskarżonego uniemożliwia zasądzenie na rzecz pokrzywdzonego i oskarżyciela posiłkowego należności z tytułu udziału w tym postępowaniu adwokata bądź radcy prawnego, ustanowionego w charakterze pełnomocnika, narusza standardy wyprowadzone z art. 45 ust. 1 konstytucji. Senator Andrzej Matusiewicz wyjaśnił, że projekt ustawy wniesiony przez Komisję Ustawodawczą przewiduje, iż w wyjątkowych wypadkach, w razie umorzenia postępowania, sąd może orzec, że koszty procesu w całości albo w części ponosi oskarżony lub Skarb Państwa.

Przedstawiciel resortu sprawiedliwości, zastępca dyrektora Departamentu Prawa Karnego Tomasz Darkowski stwierdził, że minister popiera przedstawiony projekt. Dodał, że Komisja Kodyfikacyjna Prawa Karnego przy ministrze sprawiedliwości przygotowała własny projekt i zamierza rekomendować dalsze prace legislacyjne nad nim. Wyjaśnił ponadto, jeśli ustawa wejdzie w życie w 2012 r., to minister finansów będzie do niej zgłaszał zastrzeżenia, gdyż w obecnym roku budżetowym nie przewidziano środków finansowych na ten cel.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego poinformowała, że zna projekt Ministerstwa Sprawiedliwości, opowiada się jednak za propozycją komisji senackiej.

Projekt ustawy nie budził zastrzeżeń senatorów i nikt nie zgłosił się do dyskusji.

Senator Piotr Zientarski zgłosił wniosek o przyjęcie przedstawionego projektu ustawy bez poprawek. Komisje przyjęły go w wyniku głosowania.

Do przedstawienia sprawozdania komisji na posiedzeniu Senatu został wybrany senator Andrzej Matusiewicz.

Konkluzja: Komisje rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy i wnoszą o jego przyjęcie bez poprawek (druk senacki nr 41 S).

Ad 2. Projekt ustawy zaprezentował przedstawiciel wnioskodawców senator Bohdan Paszkowski. Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, wydanego 22 marca 2011 r., stwierdzającego niezgodność art. 4 ust. 1 dekretu z 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym z art. 64 ust. 2 konstytucji. Zaproponowane zmiany porządkują uprawnienia osób obowiązanych do stawiennictwa w związku z prowadzonym postępowaniem karnym, cywilnym i administracyjnym.

Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości podtrzymał uwagi i propozycje zmian, które zostały przekazane Komisji Ustawodawczej w opinii z 17 lutego 2012 r. Przedstawicielka Ministerstwa Finansów podtrzymała stanowisko i uwagi przedstawione w piśmie z 10 lutego 2012 r.

Senator Jan Rulewski interesował się tym, czy nowelizacja dotyczyć będzie świadków w sprawach przed sądami pracy. Senator Bohdan Paszkowski wyjaśnił, że nowelizacja odnosi się też do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, które obejmą sprawy przed sądami pracy.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego zwróciła uwagę, że w opiniach przekazanych komisji do projektu zgłoszono dużo uwag. Są one co najmniej warte rozważenia, jeśli nie przyjęcia przez komisje. Senator Piotr Zientarski zgłosił formalnie poprawki, które zostały zaproponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Komisje przyjęły je w wyniku głosowania.

Senator Bohdan Paszkowski został wybrany na sprawozdawcę stanowiska komisji na posiedzeniu Senatu.

Konkluzja: Komisje rozpatrzyły w pierwszym czytaniu projekt ustawy przedstawiony przez wnioskodawców i wnoszą o wprowadzenie do niego poprawek (druk senacki nr 38 S).

Ad 3. Projekt ustawy przedstawił senator Piotr Wach, który wskazał, że stanowi on wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2004 r., dotyczącego ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu. W ustawie nowelizującej proponuje się zawrzeć przepis przewidujący, że w odniesieniu do funkcjonariusza, pozostającego poza służbą w związku ze zwolnieniem na podstawie art. 230, okres pozostawania poza służbą traktuje się jako okres służby w agencji. Analogiczne rozwiązanie proponuje się w stosunku do osób, które zostały zwolnione na podstawie niekonstytucyjnego przepisu i nie powróciły do służby. W ich wypadku chodzi o wliczenie tego okresu do uprawnień emerytalnych.

Zastępca szefa ABW płk Jacek Mąka podziękował Komisji Ustawodawczej za inicjatywę ustawodawczą i dodał, że do zaproponowanej nowelizacji agencja odnosi się z aprobatą.

Przedstawiciel Agencji Wywiadu, naczelnik Samodzielnego Wydziału Prawnego Jacek Mirgos opowiedział się przeciwko nowelizacji, którą określił jako niesłuszną i merytorycznie wątpliwą. W opinii Agencji Wywiadu, wyrok TK z 2004 r. nie wymaga wykonania w postaci nowelizacji ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu. Od dnia wydania wyroku TK minęło 8 lat i Agencja Wywiadu merytorycznie zakończyła wszystkie postępowania administracyjne dotyczące zwolnień funkcjonariuszy na podstawie art. 230 ustawy.

Senator Witold Gintowt-Dziwałtowski zgłosił wniosek, aby komisje przerwały pracę nad projektem ustawy i wystąpiły do rządu o jednolite stanowisko w tej sprawie. W wyniku głosowania komisje przyjęły ten wniosek.

Konkluzja: Komisje nie zakończyły pierwszego czytania projektu ustawy.

Ad 4. Projekt ustawy przedstawił senator Tadeusz Kopeć, który przypominał, że stanowi on wypełnienie obowiązku dostosowania do systemu prawa postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 15 listopada 2010 r. (S 4/10), dotyczącego ustawy z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

Zastępca szefa CBA Maciej Klepacz zauważył, że szczegółowe uwagi biuro zgłosiło w piśmie skierowanym do Komisji Ustawodawczej. Wyraził opinię, że propozycje przedstawione w projekcie powodują nakładanie się kompetencji ABW i innych służb. Jednocześnie wskazał na brak stanowiska prezesa Rady Ministrów jako organu nadzorującego w tej sprawie.

Senator Witold Gintowt-Dziwałtowski zgłosił wniosek, aby komisje przerwały pracę nad projektem ustawy i wystąpiły do rządu o jednolite stanowisko w tej sprawie. W wyniku głosowania komisje przyjęły ten wniosek.

Konkluzja: Komisje nie zakończyły pierwszego czytania projektu ustawy.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.